

YHDESSÄ VARAUTUEN

*Vahvistamme
turvallisuuteen ja
varautumiseen liittyvää
yhteistyötä ja tiedonkulkua
sekä paikallista
turvallisuusosaamista*

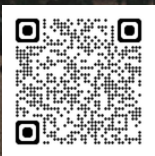
VARAUTUMINEN

OMAVARAISUUS

TURVALLISUUS

ENNAKOINTI

YHTEISTYÖ

Lue lisää:
savogrow.fi/yhdessa-varautuen

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

INFO

*Syysmyrsky kaataa puita pääteille ja katkaisee
sähköt laajalta alueelta läntisessä Pohjois-Savossa.
Tietoliikenne- ja puhelinyhteydet toimivat vain hetken.
Vedentulo lakkaa, kaupat ja huoltoasemat sulkevat ovensa.*

*Kylän asukkaat ovat havainneet epäilyttävää
toimintaa vedenottamolla. Alueella on havaittu tuntemattomia
henkilöitä ja ajoneuvoja. Asiasta on ilmoitettu kuntaan ja
viranomaisille, mutta paikka on syrjäinen
ja poliisipalvelut kaukana.*

**Miten esimerkiksi näistä tilanteista selvittää yhdessä
ja miten 3. sektori voisi auttaa?**

Turvallisuussympäristön jatkuva muutos haastaa meitä kehittämään
valmiutta, varautumista ja vastetta. Miten ennakoimme ja
turvaamme elintärkeät toiminnot kaikissa tilanteissa?

Yhdessä varautuen -hankkeen

tavoitteena on rakentaa varautumisen toimintamalli,
joka pohjautuu yhdistysten, osuuskuntien, yritysten ja kunnan
muodostamaan tiiviiseen yhteistoimintaverkostoon.

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

Tunnistakaa häiriötilanteet ja niiden vaiheet sekä kunnan resurssitarpeet häiriötilanteen hallinnassa.

01

02

Tunnistakaa 3. sektorin toimijat, jotka voisivat auttaa häiriötilanteen eri vaiheissa.

Hakekaa 3. sektorin toimijoita mukaan kehittämään yhdessä varautumisen toimintamallia.

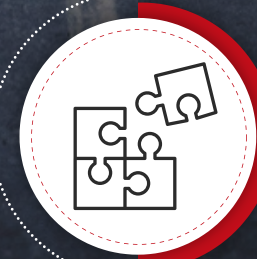
03

04

Hakekaa kuntapilottiin viimeistään 30.6.2026 mennessä. Hanke järjestää työpajat kunnan ja 3. sektorin toimijoille yhteisen toimintamallin kehittämiseksi syksystä alkaen.

Yhdessä kehitetyt toimintamallit voidaan soveltuvin osin liittää osaksi kunnan valmiussuunnitelmaa.

05

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

01

Tunnistakaa häiriötilanteet ja niiden vaiheet sekä kunnan tarpeet häiriötilanteen hallinnassa. Mitkä ovat kaikissa tilanteissa turvattavat elintärkeät toiminnot? Apuna voi käyttää esimerkiksi Pohjois-Savon alueellisen riskiarvion skenaarioita sekä kunnan riskiarvioita ja valmiussuunnitelmia.

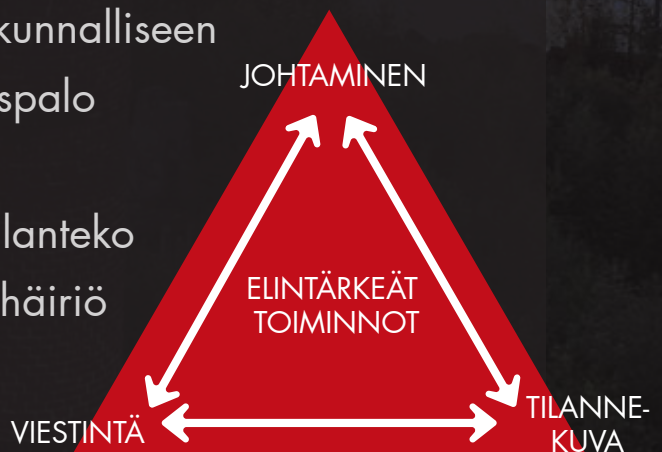
ENNEN HÄIRIÖTÄ
ENNAKOINTI

HÄIRIÖN AIKANA
TOIMINTA

HÄIRIÖN JÄLKEEN
TOIPUMINEN

POHJOIS-SAVON ALUEELLISEN RISKIARVION TOP 10 SKENAARIOT

1. Alueelliset voimahuollon häiriöt: sähkön- ja lämmönjakeluhäiriö
2. Laajamittainen maahantulo
3. Laaja tietoliikennehäiriö
4. Rajuilma ja matalapainemyrsky/talvi myrsky
5. Biouhat
6. Kriittiseen infrastruktuuriin tai yhteiskunnalliseen toimintoon vaikuttava suuri rakennuspalo
7. Työvoimapula
8. Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallanteko
9. Laaja ja pitkäkestoinen vesihuollon häiriö
10. Vakava tieliikenneonnettomuus
11. Muu häiriötilanne tai poikkeusolot

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

02

Tunnistakaa 3. sektorin toimijat, jotka voisivat auttaa häiriötilanteen eri vaiheissa. Tarvitaanko 3. sektorin apua esimerkiksi havainnoinnissa, ensihuollossa, muissa käytännön toimissa kuten häiriötilannekeskuksen tai pienempien "häiriötilanneasemien" perustamisessa? Lisää 3. sektorin toimijoita voi hakea/liittyä mukaan myöhemminkin.

TARVITAANKO APUA ESIMERKIKSI

1. Logistiikassa ja kuljetuksissa - onko omaa resurssia tarpeeksi?
2. Muonituksessa - miten varmistetaan pitkissä häiriötilanteissa?
3. Tiedottamisessa - miten tavoitetaan kuntalaiset koko kunnassa?
4. Tilannekuvan luomisessa - miten saadaa tietoa eri puolilta?
5. Ensihuollossa - miten tuemme ja autamme kuntalaisia?
6. Liikenteen ja ihmisten ohjauksessa - minne ihmiset ohjataan?
7. Henkisessä ensiavussa - yhdessä tästä selvittään!
8. Kalustossa - tarvitaanko mönkijöitä, traktoreita tai varavoimaa?
9. Henkilöresurssissa - onko käsipareja omasta takaa tarpeeksi?
10. Häiriötilanneasemien tai -keskuksen perustamisessa?
11. Viestinnässä, kun kaikki muut yhteydet on poikki - Kyläradiot?
12. Muu apu ja tuki, johon omat resurssit ei riitä?

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

03

Hakekaa mukaan 3. sektorin toimijoita kehittämään varautumisen toimintamallia. Hakuvaiheessa on hyvä huomioida toimijoiden kyky tukea häiriötilanteissa, jotka voivat olla moniulotteisia ja pitkäkestoisia. Selvitämme hankkeen aikana myös vaiheittaisten "häiriötilanneasemien tai -pisteiden" mahdollisuuksia, jotka voitaisiin perustaa ennen häiriötilannekeskusta.

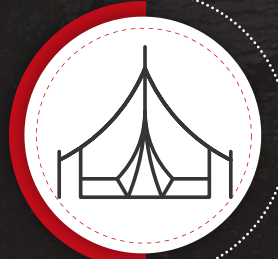
3. sektori apuna häiriötilanneasemien perustamisessa?

Tietopiste
Kun häiriötilanne vaatii tietoa, tukea ja neuvontaa kuntalaisille.

TIETOA

TURVAA

Turvapiste
Kun häiriötilanne vaatii lisäksi esimerkiksi suojaa, lämpöä ja kevyttä muonitusta.

Häiriötilannekeskus
Kun edellisten lisäksi tarvitaan valmiussuunnitelman mukaista häiriötilannekeskusta.

APUA

Esimerkki selvitetävästä mallista

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

04

Kunta voi itse valita mihin häiriötilanteeseen tai toimintoon toimintamallia rakennetaan. Apuna voi käyttää esimerkiksi yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa, kansallisessa riskiarviossa, Pohjois-Savon alueellisessa riskiarviossa tai kunnan riskiarvioinnissa esiin nousevia asioita. Tärkeää on tunnistaa millaisissa tilanteissa 3. sektori voisi parhaiten auttaa?

Hakuaika päättyy 30.6.2026.

Hakemuslomake: <https://forms.cloud.microsoft/e/mukK39dSCb>

Hakemuksessa tulee olla nimettynä ne 3. sektorin toimijat, jotka ovat mukana ja kuvaus millaiseen häiriötilanteeseen tai toimintoon toimintamallia rakennetaan? Lisää 3. sektorin toimijoita voi hakea/liittyä mukaan myöhemminkin.

Voit soittaa, mikäli haluat keskustella kuntapilotista ennen hakemista (Teemu Koljonen / 040 631 6380).

SavoGrow järjestää syksystä alkaen työpajoja kunnan ja 3. sektorin toimijoille. Työpajoissa työstetään yhteistä varautumisen toimintamallia, jonka työstämiseen kutsutaan soveltuvin osin mukaan myös hyvinvointialueen ja viranomaistahojen edustajia.

Työpajojen kustannuksista vastaa Yhdessä varautuen -hanke.

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

05

Toimintamallia testataan jokaisessa kuntapilotti-kunnassa jonkin tunnistetun ja valitun häiriön pohjalta. Yhdessä kehitetyt toimintamallit voidaan soveltuvien osin liittää osaksi kunnan valmiussuunnitelmaa. Tavoitteena on luoda pysyvä toimintamalli, jota testataan ja harjoitellaan säännöllisesti valmiusharjoituksissa. Kunnan antamalla luvalla toimintamalli ja kokemukset voidaan jakaa muille SavoGrown kunnille.

Tiesitkö, että SPEK:n tutkimuksen mukaan vain noin 50 % kansalaisista on varautunut 72 tuntia suosituksen mukaisesti? Miten toimivat ne, jotka ovat varautuneet puutteellisesti?

Kuntalainen pohtii häiriötilanteessa esimerkiksi seuraavia asioita

Mitä tapahtui?

Selviätkö itse, entä läheiset?

Kauanko kestää?

Tarvitsenko apua, jos kestää?

Mistä saan tietoa?

Toimiiko yhteydet? Mihin menen?

VARAUTUMISEN KUNTAPILOTTI

INFO

Mukaan kuntapilottiin mahtuu 3-4 kuntaa. Mikäli hakijoita on yli 4 tai pilotit ovat laajuudeltaan suuria, hakemukset arvioidaan ja pisteytetään. Asiantuntijaryhmä koostuu SavoGrown henkilöstöstä ja ulkopuolisista varautumisen ja turvallisuuden asiantuntijoista.

Valinnoista ilmoitetaan ensin hakijoille ja jatkoon valitut pilotit julkistetaan elokuussa. Pilottityöskentely käynnistyy alkusyksyllä.

Pisteytyksen perusteet - kuntapilotin vaikuttavuus!

1. **Konkreettisuus** - miten auttaa kuntaa ja koko SavoGrown aluetta?
2. **Toteutettavuus** - mahdollisuus onnistuneeseen lopputulokseen?
3. **Resurssit** - kunnan sitoutuminen kehittämiseen?
4. **Osallisuus** - 3. sektorin osallistuminen ja rooli?
5. **Kehittäminen** - mitä uutta syntyy?
6. **Jatkuvuus** - toiminnan juurtuminen käytäntöön?

Ennakointi, yhteistyö ja perusasiat korostuvat maaseudulla, koska toimintaresurssit ja viranomaisapu on rajallista.

YHDESSÄ VARAUTUEN

”

*Pienten maaseutukuntien
on löydettävä omat
keinonsa varautua
häiriötilanteisiin.*